

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗

ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬา
สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๓
(ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐))

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

คำนำ

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาส่งคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จัดทำขึ้นตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) และเป็นไปตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับการปรับปรุงตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาส่งคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วยความสำคัญ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ช่วยในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ และเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนกีฬาส่งคมศึกษา

สารบัญ

	หน้า
ความสำคัญ	๒
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๓
คุณภาพผู้เรียน	๔
คุณลักษณะอันพึงประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้	๕
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง	๖
ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง	๕๘
โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้	๘๒
คำอธิบายรายวิชา	๘๔
การประเมินผลการเรียนรู้	๑๐๘
คณะผู้จัดทำ	๑๑๒

สมรรถนะสำคัญ ๖ ประการ ของผู้เรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๖ ประการ ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๓ (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)) ดังนี้

๑. ความสามารถในการกีฬา
๒. ความสามารถในการสื่อสาร
๓. ความสามารถในการคิด
๔. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๕. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการ ของผู้เรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬา สังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๓ (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)) ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ
๙. มีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมโดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- **ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธาน ค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

● **ภูมิศาสตร์** ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๕.๑** เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส ๕.๒** เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิดและขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

๑. มีความศรัทธา และยึดมั่นตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
๒. มีค่านิยมที่ดีงาม อารมณ์ รักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย
๓. อารมณ์รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. เห็นคุณค่าในการบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. มีความรัก ความภูมิใจในความเป็นมาของชนชาติไทยและอำรงความเป็นไทย
๖. มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย	• การสังคายนา • การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาดนและครอบครัว	• ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - ศาสนาประจำชาติ - สถาบันหลักของสังคมไทย - สภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย - การพัฒนาดนและครอบครัว
	๓. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต ๔ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา
	๔. วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	• พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถปิณฑิกะ - นางวิสาขา • ชาดก - อัมพชาดก - ดิตตริชาดก • ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระเจ้าอโศกมหาราช - พระโสณะและพระอุตตระ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๕. อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	• พระรัตนตรัย - พุทธคุณ ๙ • อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้นธ ๕ : ธาตุ ๔ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม : ความหมายและคุณค่า : อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (กายิก เจตสิก) : คิหิสุข - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : ไตรสิกขา : กรรณฐาน ๒ : ปธาน ๔ : โกศล ๓ : มงคล ๓๘ ➢ ไม่คบคนพาล ➢ คบบัณฑิต ➢ บูชาผู้ควรบูชา • พุทธศาสนสุภาษิต - ยัม เว เสวติ ตาทิโส - คบบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น - อตตนา โจทยตตานัม - จงเตือนตน ด้วยตน - นิสมม กรณํ เสยโย - ใคร่ควรญก่อนทำจึงดี - ทุรวาสา มรธา ทุกฺขา - เรือนที่ครองไม่ดีนำทุกข์มาให้

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๖. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	• โยนิโสมนสิการ - วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม - วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก
	๗. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา - วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิต และเจริญปัญญา การฝึกบริหารจิต และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๘. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	• หลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)
	๙. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ	• ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
	๑๐. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	• การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ
	๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	• ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
	๓. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - รากฐานของวัฒนธรรม - เอกลักษณ์และมรดกของชาติ
	๔. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับ การพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
	๕. วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - การผจญมาร - การตรัสรู้ - การสั่งสอน
	๖. วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางชุชชุตตรา - พระเจ้าพิมพิสาร - ชาดก - มิตตวินทุกชาดก - ราโฆวาทชาดก - ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระมหาธรรมราชาลิไท - สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๗. อธิบายโครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	• โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก
	๘. อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบ อริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่า และนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชน และสังคม	• พระรัตนตรัย - ธรรมคุณ ๖ • อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ขั้น ๕ ➢ आयตนะ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม ➢ สมบัติ ๔ ➢ วิบัติ ๔ : อกุศลกรรมบถ ๑๐ : อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (สามีส นีรามิส) - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : บุพพนิมิตของมัชฌิมาปฏิปทา : ตรุณธรรม ๖ : กุลจิรัฏฐิติธรรม ๔ : กุศลกรรมบถ ๑๐ : สติปัฏฐาน ๔ : มงคล ๓๘ ➢ ประพัตติธรรม ➢ เว้นจากความชั่ว ➢ เว้นจากการดื่มน้ำเมา • พุทธศาสนสุภาษิต - กมมุนา วตตติ โลโก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม - กลยาณการี กลยาณิ ปาปการี จ ปาปกั ทำดีได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว - สุขโข ปุญญสส อจจโย การสั่งสมบุญนำสุขมาให้ - ปุชโก ลภเต ปุชั วนทโก ปฏิวณนั ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขา ย่อมได้รับการไหว้ตอบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๙. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์
	๑๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานนัยอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๑๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๘.)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก	การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก	ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่มนุษยชาติ
	๓. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	สัมพันธ์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ที่สอดคล้องกับหลักธรรมในสาระการเรียนรู้ข้อ ๖)
	๔. วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประติมากรรมที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เช่น - ปางมารวิชัย - ปางปฐมเทศนา - ปางลีลา - ปางประจำวันเกิด - สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ปฐมเทศนา - โอวาทปาฏิโมกข์
	๕. วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระอัญญาโกณฑัญญะ - พระมหาปชาบดีเถรี - พระเขมาเถรี - พระเจ้าปเสนทิโกศล - ชาดก - นันทวิสาขชาดก - สุวัณณหังสชาดก - ศาสนิกชนตัวอย่าง - ม.จ.หญิงพูนพิสมัย ดิศกุล - ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๖. อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบ อริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• พระรัตนตรัย - สังฆคุณ ๙ • อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ ➢ ไตรลักษณ์ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม ➢ วัฏฏะ ๓ : ปัญจธรรม ๓ (ตัณหา มานะ ทิณฺณิ) - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : อตถะ ๓ - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : มรรคมมีงค์ ๘ : ปัญญา ๓ : สัมปรีชธรรม ๗ : บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ : อุบาสกธรรม ๗ : มงคล ๓๘ ➢ มีศิลปวิทยา ➢ พบสมณะ ➢ พังธรรมตามกาล ➢ สนทนาธรรมตามกาล • พุทธศาสนสุภาษิต - อตตาทเว ชิตํ เสยโย ชนะตนนั้นดีกว่า - ธมฺมจารี สุขํ เสติ ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข - ปมาโท มจฺจุโน ปทํ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย - สุตฺตสฺสํลเก ปญฺญํ ผู้ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา - เรืองนํจฺรู้จากพระไตรปิฎก : พุทธปณิธาน ๔ ในมหาปรินิพพานสูตร

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๗. เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน และการมีครอบครัว	การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๖)
	๘. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้ และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ คือวิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนา ที่ตนนับถือ	- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ - วิธีคิดแบบอริยสัจ - วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย
	๙. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๑๐. วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่น ๆ	วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่น ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ	ลักษณะของสังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า
	๒. วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้งวิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด (การตรัสรู้) - การก่อตั้งพระพุทธศาสนา วิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ตามแนวพุทธจริยา
	๓. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาพระพุทธศาสนา
	๔. วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลาง ในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล และมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
	๕. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญา ที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้อง
	๖. วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตย ในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา
	๗. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนา กับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ - การคิดตามนัยแห่งพระพุทธศาสนา และการคิดแบบวิทยาศาสตร์
	๘. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ ในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พระพุทธศาสนาเน้นการฝึกหัดอบรมตน การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพ
	๙. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัย กับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา - พระพุทธศาสนาเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยและวิธีการแก้ปัญหา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑๐. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• พระพุทธศาสนาฝึกตนไม่ให้ประมาท • พระพุทธศาสนามุ่งประโยชน์สุขและสันติภาพแก่บุคคล สังคมและโลก
	๑๑. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาแบบยั่งยืน
	๑๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ • ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการเมือง • ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสันติภาพ
	๑๓. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ	• พระรัตนตรัย - วิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของพุทธะ ธรรมะ สังฆะ • อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น ๕ ➢ นามรูป ➢ โลกธรรม ๘ ➢ จิต เจตสิก - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม ➢ นิยาม ๕ : วิตก ๓ : กรรมนิยาม ➢ กรรม ๑๒ : มิจฉาวณิชา ๕ : ธรรมนิยาม ➢ ปฏิจจสมุปบาท : นิเวศน์ ๕ : อุปทาน ๔

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : ภาวนา ๔ : วิมุตติ ๕ : นิพพาน - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : พระสัทธรรม ๓ : ปัญญาวิมุตติธรรม ๔ : พละ ๕ : อุบาสกธรรม ๕ : อปริหานิยธรรม ๗ : ปาปณิกธรรม ๓ : ทิฏฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม ๔ : โภคอาทิสะ ๕ : อริยวัชฌิ ๕ : อธิปไตย ๓ : สาราณียธรรม ๖ : ทศพิธราชธรรม ๑๐ : วิปัสสนาญาณ ๙ : มงคล ๓๘ ➢ สงเคราะห์บุตร ➢ สงเคราะห์ภรรยา ➢ สันโดษ ➢ ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว ➢ จิตไม่เศร้าโศก ➢ จิตไม่มัวหมอง ➢ จิตเกษม ➢ ความเพียรเพื่อกิเลส ➢ ประพฤติพรหมจรรย์ ➢ เห็นอริยสัจ ➢ บรรลุนิพพาน

ชั้น	ตัวชีวิต	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		• พุทธศาสนสุภาษิต - จิตต์ หนตํ สุขาวหํ จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้ - น อัจฉา จํ ปณฺธิตา ทสฺสยณฺติ บัณฑิตย่อมไม่แสดงอาการขึ้น ๆ ลง ๆ - นตฺถิ โลเก อนินฺทิตํ คนที่ไม่ถูกนินทา ไม่มีในโลก - โกธํ ฆตฺวา สุขํ เสติ ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข - ปฏฺฐูปการี ฐุรฺวา อฏฺฐาตา วินฺทเต ฐนํ คนขยันเอาการเอางาน กระทำเหมาะสม ย่อมหาทรัพย์ได้ - วายเมธวํ ปุริโส ยาว อตฺถสฺส นิปฺปทา เกิดเป็นคนควรจะพยายาม จนกว่าจะประสบความสำเร็จ - สนฺตุฏฺฐี ปรมํ ฐนํ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง - อธิมาทนนํ ทุกฺขํ โลเก การเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก - ราชา มุขํ มนุสฺसानํ พระราชเป็นประมุขของประชาชน - สติ โลกสฺมิ ชาคโร สติเป็นเครื่องตื่นในโลก - นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี - นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง
	๑๔. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	• พุทธสาวก พุทธสาวิก - พระอัสสชิ - พระกัศยปโคตรมีเถรี - พระนางมัลลิกา - หมอชีวก โกมารภัจ - พระอนนรุทธะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- พระองค์สิริมาล - พระธัมมทินนาเถรี - จิตตคหบดี - พระอานนท์ - พระปฏาจาราเถรี - จุฬสุภัทธา - สุนนมาลาการ • ชาดก - เวสสันดรชาดก - มโหสถชาดก - มหาชนกชาดก • ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระนาคเสน – พระยามิลินท์ - สมเด็จพระวันรัต (เฮง เขมจารี) - พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต - สุขีฟู ปัญญานุภาพ - สมเด็จพระนารายณ์มหาราช - พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) - พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) - ดร.เอี่ยมเบตการ์ - พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว - พระโพธิญาณเถร (ชา สุภทฺโท) - พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) - อนาคตาริก ธรรมปาละ
	๑๕. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญ ของการสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่	• วิธีการศึกษาและค้นคว้าพระไตรปิฎก และคัมภีร์ของศาสนาอื่น ๆ - การสังคายนาและการเผยแผ่พระไตรปิฎก • ความสำคัญและคุณค่าของพระไตรปิฎก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๑๖. เชื่อมั่นต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตน ได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาท การดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติ อย่างสมานฉันท์	• ตัวอย่างผลที่เกิดจากการทำความดี ความชั่ว • โยนิโสมนสิการด้วยวิธีคิดแบบอริยสัจ • หลักธรรมตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๑๓
	๑๗. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป	• ประวัติพระพุทธเจ้า มุฮัมมัด พระเยซู
	๑๘. ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนด ความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ของศาสนิกชนศาสนาต่าง ๆ เพื่อจัด ความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างสันติสุข	• คุณค่าและความสำคัญของค่านิยม และจริยธรรม • การจัดความขัดแย้งเพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข
	๑๙. เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิต ด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทาง ของศาสนาที่ตนนับถือ	• พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ ๑๐ วิธี (เน้นวิธีคิด แบบแยกแยะส่วนประกอบ แบบสามัญญลักษณะ แบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน และแบบวิภาษวาท) ๑) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย ๒) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ ๓) วิธีคิดแบบสามัญญลักษณะ ๔) วิธีคิดแบบอริยสัจ ๕) วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ ๖) วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม ๗) วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก ๘) วิธีคิดแบบอุปาย ปลูกเร้าคุณธรรม ๙) วิธีคิดแบบเป็นอยู่ในขณะปัจจุบัน ๑๐) วิธีคิดแบบวิภาษวาท

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจัดการ และเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	• สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน - นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้คุณภาพชีวิตและสังคม
	๒๑. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่น ๆ และชักชวนส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่น เห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน	• หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข - หลักธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น สาราณียธรรม ๖ อธิปติย ๓ มิจฉาวณิชา ๕ อริยวัฑฒิ ๕ โภคอาทียะ ๕ - คริสต์ศาสนา ได้แก่ - บัญญัติ ๑๐ ประการ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง) - ศาสนาอิสลาม ได้แก่ - หลักจริยธรรม (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)
	๒๒. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนา ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	• สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	• การบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด
	๒. อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	• วิถีชีวิตของพระภิกษุ • บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง • การปฏิบัติตนที่เหมาะสม - การเข้าพบพระภิกษุ - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวด พระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา
	๓. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	• ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ - การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ - การจัดรูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา
	๔. จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	• คำอาราธนาต่าง ๆ
	๕. อธิบายประวัติ ความสำคัญ และปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	• ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ • ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	• การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศเบื่องต้น ในทศ ๖
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	• มรรยาทของศาสนิกชน - การต้อนรับ (ปฏิสันถาร) - มรรยาทของผู้เป็นแขก - ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ - การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล
	๓. วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	• การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม - การทำบุญตักบาตร - การถวายภัตตาหารสิ่งของที่ควรถวาย และสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - การถวายผ้าอาบน้ำฝน - การจัดเครื่องไทยธรรมเครื่องไทยทาน - การกรวดน้ำ - การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
	๔. อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	• หลักธรรมเบื่องต้นที่เกี่ยวข้อง - ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา - วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ • ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตน - ในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา - วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ
	๕. อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน	• ศาสนพิธี พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวก ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม - การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงานศาสนพิธีที่บ้าน การสนทนา การแต่งกาย มรรยาทการพูด กับพระภิกษุตามฐานะ
	๒. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด	การเป็นศิษย์ที่ดีตามหลักทศบึงขวา ในทศ ๖ ของพระพุทธศาสนา
	๓. ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี	การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน ๔ ในมหาปริณิพพานสูตร
	๔. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	- ปฏิบัติตนในศาสนพิธี - พิธีทำบุญ งานมงคล งานอวมงคล - การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชา - การวางด้ายสายสิญจน์ การปลุกเสกอาสนะ - การเตรียมเครื่องรับรอง การจุดธูปเทียน - ข้อปฏิบัติในวันเลี้ยงพระ การถวายข้าวพระพุทธรูป การถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ
	๕. อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย - วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ - หลักปฏิบัติตน การฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบ ศาสนพิธีที่วัด การงดเว้นอบายมุข - การประพฤติปฏิบัติในวันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๖. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	• การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ชั้นเตรียมการ - ชั้นพิธีการ
	๗. นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ	• การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติ และเผยแพร่ตามโอกาส • การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ • การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวกสมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	• ปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีต่อพระภิกษุ - การเข้าใจในกิจของพระภิกษุ เช่น การศึกษา การปฏิบัติธรรม และการเป็นนักบวชที่ดี - คุณสมบัติทายกและปฎิคาหก - หน้าที่และบทบาทของพระภิกษุในฐานะ พระนักเทศน์ พระธรรมทูต พระธรรมจาริก พระวิทยากร พระวิปัสสนาจารย์ และพระนักพัฒนา - การปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนา ของพุทธบริษัทในสังคมไทย - การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุทางกาย วาจา และใจที่ประกอบด้วยเมตตา - การปฏิสันถารที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ในโอกาสต่าง ๆ • ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และสังคม - การรักษาศีล ๘ - การเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิกขององค์กร ชาวพุทธ - การเป็นชาวพุทธที่ดีตามหลักทศเบื่องบน ในทศ ๖ - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะผู้ปกครอง และผู้อยู่ในปกครองตามหลักทศเบื่องล่าง ในทศ ๖ - การปฏิสันถารตามหลักปฏิสันถาร ๒ - หน้าที่และบทบาทของอุบาสก อุบาสิกา ที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตามหลักทศเบื่องหลังในทศ ๖ - การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ ต่อครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	• ประเพณีของศาสนพิธีในพระพุทธศาสนา - ศาสนพิธีเนื่องด้วยพุทธบัญญัติ เช่น พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีเวียนเทียน ถวายสังฆทาน ถวายผ้าอาบน้ำฝน พิธีทอดกฐิน พิธีปวารณา - ศาสนพิธีที่นำพระพุทธศาสนาเข้าไปเกี่ยวเนื่อง เช่น การทำบุญเลี้ยงพระ ในโอกาสต่าง ๆ • ความหมาย ความสำคัญ คติธรรมในพิธีกรรม บทสวดมนต์ของนักเรียน งานพิธี คุณค่า และประโยชน์ • พิธีบรรพชาอุปสมบท คุณสมบัติของผู้ขอ บรรพชาอุปสมบท เครื่องอัฐบริขาร ประโยชน์ของการบรรพชาอุปสมบท • บุญพิธี ทานพิธี กุศลพิธี • คุณค่าและประโยชน์ของศาสนพิธี
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา ที่ตนนับถือ	• การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขั้นตอนเตรียมการ - ขั้นตอนพิธีการ
	๔. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	• หลักธรรม/คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น • การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญและเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น
	๕. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาดิน พัฒนาชาติและโลก	• การปกป้อง ค้ำครอง ธำรงรักษาพระพุทธศาสนาของพุทธบริษัทในสังคมไทย • การปลูกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในสังคมพุทธ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	- กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น - กฎหมายการคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ - ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
	๒. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
	๓. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	- ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
	๔. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	- วิธีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น - ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ	• กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม • กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ โดยสังเขป - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และเน้นการกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน - กฎหมายปกครอง
	๒. เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	• สถานภาพ บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย • แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
	๓. วิเคราะห์บทบาทความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	• บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง
	๔. อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่าง ของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	• ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	• ลักษณะการทำความผิดทางอาญา และโทษ • ลักษณะการทำความผิดทางแพ่ง และโทษ • ตัวอย่างการทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ • ตัวอย่างการทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด
	๒. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน	• ความหมาย และความสำคัญของสิทธิมนุษยชน • การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม
	๓. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับ วัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	• ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมสากล • การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาไทย ที่เหมาะสม • การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม
	๔. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิด ในการลดความขัดแย้ง	• ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ • สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม • แนวทางความร่วมมือในการลดความขัดแย้ง และการสร้างความสมานฉันท์
	๕. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในประเทศและสังคมโลก	• ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมีขันติธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธข่าวและวัตถุต่าง ๆ ปรับปรุงตนเองและสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	• กฎหมายเฟ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว • กฎหมายเฟ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำนำ จำนอง • กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย • กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค • ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	• โครงสร้างทางสังคม - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม • การขัดเกลาทางสังคม • การเปลี่ยนแปลงทางสังคม • การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม
	๓. ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก	• คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก เช่น - เคารพกฎหมายและกติกาสังคม - เคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา	• ความหมาย ความสำคัญ แนวคิด และหลักการของสิทธิมนุษยชน • บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศ ในเวทีโลกที่มีผลต่อประเทศไทย • สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน • บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน • ปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศ และแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนา
	๕. วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล	• ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม • ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ที่สำคัญ • การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย • ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทย กับวัฒนธรรมสากล • แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม • วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้

ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป	• หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจ อธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	• การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
	๓. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	• การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่
ม.๒	๑. อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	• กระบวนการในการตรากฎหมาย - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการตรากฎหมาย
	๒. วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย สมัยปัจจุบัน	• เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ของระบอบการปกครองของไทย • หลักการเลือกข้อมูล ข่าวสารเพื่อนำมาวิเคราะห์
ม.๓	๑. อธิบายระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน	• ระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุค ปัจจุบัน เช่น การปกครองแบบเผด็จการ การปกครองแบบประชาธิปไตย
	๒. วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครอง ของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	• ความแตกต่าง ความคล้ายคลึง ของการปกครองของไทย กับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย	• บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย • อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล • บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน • ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย
	๔. วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย และเสนอแนวทางแก้ไข	• ประเด็น ปัญหา และผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย • แนวทางการแก้ไขปัญหา
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	• ปัญหาการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นภายในประเทศ • สถานการณ์การเมืองการปกครองของสังคมไทย • อิทธิพลของระบบการเมืองการปกครองที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต
	๒. เสนอแนวทาง ทางการเมือง การปกครอง ที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ	• การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ • การแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม
	๓. วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	• การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - รูปแบบของรัฐ - ฐานะและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
	๔. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย	• การตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ การตรวจสอบโดยประชาชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์	• ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น • ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัด กับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส
	๒. วิเคราะห์หาค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	• ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ • หลักการในการบริโภคที่ดี • ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค • ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว
	๓. อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย	• ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง • ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ • หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง • การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต • ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	• ความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมต่อระบบเศรษฐกิจ • การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน • ปัจจัยของการลงทุนและการออม คืออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต • ปัญหาของการลงทุนและการออมในสังคมไทย
	๒. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	• ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ • สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ว่ามีการผลิตอะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหาด้านใดบ้าง • มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ • นำหลักการผลิมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
	๓. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	• หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง • สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น • ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
	๔. อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	• การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค • กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิ และผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค • แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	• ความหมายและประเภทของตลาด • ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน • ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ • หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ
	๒. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	• สสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม • วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง • แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	• แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ • หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ • ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ	• ระบบเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน ผลดีและผลเสียของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ • ตลาดและประเภทของตลาด ข้อดีและข้อเสียของตลาดประเภทต่าง ๆ • การกำหนดราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน การกำหนดราคาในเชิงกลยุทธ์ที่มีในสังคมไทย • การกำหนดค่าจ้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอัตราค่าจ้างแรงงานในสังคมไทย • บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา และการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่าย และจัดสรรในทางเศรษฐกิจ
	๒. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ	• การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเอง และครอบครัว • การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ • ปัญหาการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา โดยการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับที่ผ่านมา • การพัฒนาประเทศที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมฉบับปัจจุบัน
	๓. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ	• วิวัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทย • ความหมาย ความสำคัญ และหลักการของระบบสหกรณ์ • ตัวอย่างและประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย • ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนและประเทศ
	๔. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน และเสนอแนวทางแก้ไข	• ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน • แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน • ตัวอย่างของการรวมกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของชุมชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง	• ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ • บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง • การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	• ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ • ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนวทางแก้ไข
	๓. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน	• ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน • ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน
	๔. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	• ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา • กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป • ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท
ม.๒	๑. อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ	• ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	• หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
	๓. วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	• การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น
	๔. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า	• การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ	• บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ • บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การผลิตสินค้าและบริการสาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนินการ เช่น ไฟฟ้า ถนน โรงเรียน - บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ - บทบาทการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและการจัดสรรในทางเศรษฐกิจ • บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจในสังคมไทย
	๒. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ	• นโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
	๓. อธิบายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	• บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ • ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ • กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ
	๔. อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด	• ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมาย สาเหตุ และแนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด
	๕. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา	• สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน • ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน • แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน
	๖. วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	• การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ • สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	• นโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ • บทบาทของนโยบายการเงินและการคลังของรัฐบาลในด้าน - การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ - การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ - การรักษาดุลการค้าระหว่างประเทศ - การแทรกแซงราคาและการควบคุมราคา • รายรับและรายจ่ายของรัฐที่มีผลต่อประมาณหนี้สาธารณะ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน - นโยบายการเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ และการใช้จ่ายของรัฐ - แนวทางการแก้ปัญหาการว่างงาน • ความหมาย สาเหตุ และผลกระทบที่เกิดจากภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น เงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน • ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น GDP, GNP รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล • แนวทางการแก้ปัญหาของนโยบายการเงินการคลัง
	๒. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย	• วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย • ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ • ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าและบริการ • การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ • บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีการเงินโลกที่มีผลกับประเทศไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ	• แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ • บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO, NAFTA, EU, IMF, ADB, OPEC, FTA, APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสืเหลียมเศรษฐกิจ • ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพาการแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ • ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำไปสู่การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ • ผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ • ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ วิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	• ความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ • ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีผลต่อปัจจุบันและอนาคต • ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลา และยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	๒. เปรียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	• ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ./ม.ศ./ร.ศ./พ.ศ./ค.ศ. และ ฮ.ศ. • วิธีการเทียบศักราชต่าง ๆ และตัวอย่างการเทียบ • ตัวอย่างการใช้ศักราชต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	๓. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	• ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน • ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความในศิลาจารึกสมัยสุโขทัย • นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้ (สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	• วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำ หรือผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา รูปลักษณ์ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น • ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเองหรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) • ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ในสมัยอยุธยา และธนบุรี (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความบางตอนในพระราชพงศาวดารอยุธยา จดหมายเหตุชาวต่างชาติ • การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ • ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยา และธนบุรี • ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล และการตีความทางประวัติศาสตร์
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	๓. เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ	
ม.๓	๑. วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	• ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง • นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว และท้องถิ่นของตน • วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
	๒. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	• เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์สากล • ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) • ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
	๒. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ	• ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน • คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์ • ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์

และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถ
วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ - พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ความร่วมมือผ่านการรวมกลุ่มเป็นอาเซียนของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ถือว่าเป็นพัฒนาการของภูมิภาค
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน
ม.๒	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	- ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมตะวันออกและแหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป	ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป
	๒. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้ง ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการจัด ปัญหาความขัดแย้ง	- พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) โดยสังเขป - อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโดยสังเขป - ความร่วมมือและความขัดแย้ง ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออก กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของโลก	- อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ไนล์ ฮวงโห ลินธุ และอารยธรรมกรีก โรมัน - การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน
	๒. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน	เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น ระบบศักดินา สวามิภักดิ์ สงครามครูเสด การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติอุตสาหกรรม แนวคิดเสรีนิยม แนวคิดจักรวรรดินิยม แนวคิดชาตินิยม
	๓. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย	การขยาย การล่าอาณานิคม และผลกระทบ
	๔. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑	ความร่วมมือ และความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		• สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ เช่น - เหตุการณ์ระเบิดตึก Word Trade Center (เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์) ๑๑ กันยายน ๒๐๐๑ - การขาดแคลนทรัพยากร - การก่อการร้าย - ความขัดแย้งทางศาสนา

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป	• สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป • รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี • รัฐไทยในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ • การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก) • พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ • วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรมไทย • ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก • ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย
	๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านต่าง ๆ	
	๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทย ในปัจจุบัน	
ม.๒	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่าง ๆ	• การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา • ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา • พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ • การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช • ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และศิลปวัฒนธรรม • การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี • ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	
	๓. ระบุมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของ ภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทย ในยุคต่อมา	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		• วรรณกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย เช่น - สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ - พระสุริโยทัย - พระนเรศวรมหาราช - พระนารายณ์มหาราช - สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ดั่ง) - สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท (บุญมา)
ม.๓	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ	• การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	• ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ • บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ
	๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	• พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
	๔. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	• พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ • บทบาทของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ • เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วมสงครามโลก ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยและผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		• ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ • บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย	• ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ สาเหตุและผลของการปฏิรูปการปกครองบ้านเมือง การเลิกทาส เลิกไพร่ การเสด็จประพาสยุโรป และหัวเมืองสมัยรัชกาลที่ ๕ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ บทบาทของสตรีไทย
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย	
	๓. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทยซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน	
	๔. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย	• บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่าง ๆ เช่น การป้องกันและรักษาเอกราชของชาติ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย • อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย • ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย เช่น - พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย - พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว - พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว - สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงวงษาธิราชสนิท - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้า ดิศวรกุมาร กรมพระยาดำรงราชานุภาพ - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจิตรเจริญ กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ - หม่อมราโชทัย หม่อมราชวงศ์กระต่าย อิศรางกูร - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดัย (ช่วง บุนนาค) - บาทหลวงปา เลอแก้วซ์ - พระยาภิรมย์ภักดี (Dr. Francis B. Sayre ดร.ฟรานซิส บี แซร์) - ศาสตราจารย์ศิลปะ พีระศรี - พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) • ปัจจัยและบุคคลที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อ สังคมไทยในปัจจุบัน เช่น - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช - สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ - สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี - สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
	๕. วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วม การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย	• สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย • วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่าง ๆ • การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทย • แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยและการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ • วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	- ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย - การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๒. อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก	- พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) - เส้นแบ่งเวลา - การเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
ม.๒	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	- ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา - การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	๒. อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์	การแปลความหมาย มาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ในแผนที่
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	- ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ - การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์	- การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ (ประกอบด้วย ๑. ธรณีภาค ๒. บรรยากาศภาค ๓. อุทกภาค ๔. ชีวภาค) ของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก - การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่ส่งผลต่อภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ
	๒. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	ปัญหาทางกายภาพและภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
	๓. ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	- แผนที่และองค์ประกอบ - การอ่านแผนที่เฉพาะเรื่อง - การแปลความหมายรูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม - การนำภูมิสารสนเทศไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	• ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษา และศาสนาในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	• ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	• ประเด็นปัญหาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	• แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน
ม.๒	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	• ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษา และศาสนาในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	• ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	• ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	• แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน
ม.๓	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	• ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	• ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	• ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน	• แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน
	๕. ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	• เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก • ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ในการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	• ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับวิถีการดำเนินชีวิตภายในกระแสโลกาภิวัตน์ ได้แก่ - ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน (การกระจายและการเปลี่ยนแปลงประชากร ชุมชนเมืองและชนบท และการกลายเป็นเมือง) - การกระจายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (การเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการผลิต การบริการและการท่องเที่ยว)
	๒. วิเคราะห์สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	• สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และภัยพิบัติ • สาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก • การจัดการภัยพิบัติ
	๓. ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหากฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์การที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ	• มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศ และระหว่างประเทศตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ความมั่นคงของมนุษย์ และการบริโภคอย่างรับผิดชอบ • กฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ • บทบาทขององค์การ และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
	๔. วิเคราะห์แนวทางและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	• แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		
๑	ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว ส ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
	ส ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	
	ส ๑.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึง บำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพฤติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการ คือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคน ต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ	
	ส ๑.๑ ม.๑/๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ		
๒	ส ๑.๒ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง
	ส ๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๒ ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญ และปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข		
๓	ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ส ๒.๑ ม.๑/๔ แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น
	ส ๒.๑ ม.๑/๒ ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	
มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๔	ส ๒.๒ ม.๑/๑ อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป	ส ๒.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
	ส ๒.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอภิไธยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๕	ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์	ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม
	ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน	ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ
๖	ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๗	-	ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง
๘	-	ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ		
มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น		
๙	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	* ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ		
มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย		
๑๐	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	* ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	
๑๑	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	* ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มชีวิตที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๒	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ส ๕.๒ ม.๑/๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก	
	ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	
	ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	
มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๓	ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

รวม ๔๕ ตัวชี้วัด ๒๗ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒๘ ตัวชี้วัดปลายทาง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		
๑	ส ๑.๑ ม.๒/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ส ๑.๑ ม.๒/๘ อธิบายธรรมคุณและข้อ ธรรมสำคัญในกรอบปริยัติ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไป พัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม ส ๑.๑ ม.๒/๑๑ วิเคราะห์การปฏิบัติตน ตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแส ความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข
	ส ๑.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	
	ส ๑.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของ วัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติ และมรดกของชาติ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๔ อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับ การพัฒนาชุมชน และการ จัดระเบียบสังคม	
	ส ๑.๑ ม.๒/๕ วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดา ของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๒/๖ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๒/๗ อธิบายโครงสร้างและสาระสังเขป ของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๙ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการ เรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบ อรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทาง ของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๑๐ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทาง ของศาสนาที่ตนนับถือ	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ		
๒	ส ๑.๒ ม.๒/๒ มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	ส ๑.๒ ม.๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ส ๑.๒ ม.๒/๕ อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรม ตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
	ส ๑.๒ ม.๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๒/๔ อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๓	ส ๒.๑ ม.๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ ส ๒.๑ ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ส ๒.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การปกครองที่มีผลกระทบต่อนสังคมไทยสมัยปัจจุบัน
	ส ๒.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์บทบาทความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	
	ส ๒.๒ ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ		
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๔	ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่น ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	
	ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	
	ส ๓.๒ ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ	
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๕	ส ๓.๒ ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	ส ๓.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ ที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า
	ส ๓.๒ ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น		
๖	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	* ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ ส ๔.๒ ม.๒/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย
	ส ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๒ ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชีย	
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย		
๗	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	* ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ ส ๔.๓ ม.๒/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่าง ๆ ส ๔.๓ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา
	ส ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๓ ม.๒/๓ ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ		
มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๘	ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์	
	ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	
	ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	
มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๙	ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
รวม ๔๕ ตัวชี้วัด ๓๐ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๕ ตัวชี้วัดปลายทาง		

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		
๑	ส ๑.๑ ม.๓/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก	ส ๑.๑ ม.๓/๓ อภิปรายความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ส ๑.๑ ม.๓/๗ เห็นคุณค่า และวิเคราะห์ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการ พัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับ การทำงานและการมีครอบครัว ส ๑.๑ ม.๓/๑๐ วิเคราะห์ความแตกต่าง และยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน ในศาสนาอื่น ๆ
	ส ๑.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์ อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก	
	ส ๑.๑ ม.๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูป ปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๓/๕ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๓/๖ อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบ อริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๓/๘ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้ และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธี คิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๓/๙ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทาง ของศาสนาที่ตนนับถือ	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ		
๒	ส ๑.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวกตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	ส ๑.๒ ม.๓/๓ ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี ส ๑.๒ ม.๓/๗ นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ
	ส ๑.๒ ม.๓/๒ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๒ ม.๓/๔ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๓/๕ อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๓/๖ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข		
๓	ส ๒.๑ ม.๓/๑ อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	ส ๒.๑ ม.๓/๕ เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในประเทศและสังคมโลก
	ส ๒.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน	
	ส ๒.๑ ม.๓/๓ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับ วัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	
	ส ๒.๑ ม.๓/๔ วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหา ความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิด ในการลดความขัดแย้ง	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๔	ส ๒.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ม.๓/๑ อธิบายระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน
	ส ๒.๒ ม.๓/๓ วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย	ส ๒.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและเสนอแนวทางแก้ไข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ		
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๕	ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ
	ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ	
	ส ๓.๒ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด	
	ส ๓.๒ ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา	
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ		
๖	ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๗	ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น		
๘	ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	* ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ส ๔.๒ ม.๓/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป ส ๔.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย		
๙	ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	* ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
	ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	
	ส ๔.๓ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	
	ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๐	ส ๕.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ส ๕.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
	ส ๕.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	
	ส ๕.๒ ม.๓/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	
มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๑	ส ๕.๒ ม.๓/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	ส ๕.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน
	ส ๕.๒ ม.๓/๕ ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	

รวม ๕๐ ตัวชี้วัด ๓๓ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๗ ตัวชี้วัดปลายทาง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		
๑	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๓ วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้งวิธีการสอน และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๖ เชื่อมมั่นต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจเลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนา หรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	จริยธรรม และกำหนดเป้าหมายบทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๑ วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่น ๆ และชักชวน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๕ วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธา และปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๖ วิเคราะห์ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๗ วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนา กับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๘ วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๙ วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาซึ่งเน้นความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๐ วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๑ วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมือง และสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๔ วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๕ วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๗ อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๘ ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของศาสนิกชนศาสนาต่าง ๆ เพื่อจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๙ เห็นคุณค่า เชื่อมั่น และมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๐ สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๒ เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ		
๒	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๑ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๕ สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ อันส่งผลถึงการพัฒนาตน พัฒนาชาติและโลก
	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๒ ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๓ แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา ที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรม ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และเทศกาล ที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข		
๓	ส ๒.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	ส ๒.๑ ม.๔-๖/๓ ปฏิบัติตนและมีส่วนร่วม สนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติ เพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก
	ส ๒.๑ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้าง ทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลง ทางสังคม	
	ส ๒.๑ ม.๔-๖/๔ ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๔	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๒ เสนอแนวทาง ทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๔ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ		
๕	-	ส ๓.๑ ม.๔-๖/๑ อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ
มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ		
๖	ส ๓.๑ ม.๔-๖/๒ ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ	ส ๓.๑ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข
	ส ๓.๑ ม.๔-๖/๓ ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ	
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๗	-	ส ๓.๒ ม.๔-๖/๑ อธิบายบทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก		
๘	ส ๓.๒ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์ผลดี ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ	ส ๓.๒ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น		
๙	ส ๔.๑ ม.๔-๖/๑ ตระหนักถึงความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	* ส ๔.๑ ม.๔-๖/๒ สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ
	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน
	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑
มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย		
๑๐	ส ๔.๑ ม.๔-๖/๑ ตระหนักถึงความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	* ส ๔.๑ ม.๔-๖/๒ สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ
	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย
	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๕ วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย
	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย	และวัฒนธรรมไทย

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มชีวิตที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๑	ส ๕.๑ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๒ ม.๔-๖/๑ วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ในการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
	ส ๕.๑ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	
	ส ๕.๑ ม.๔-๖/๓ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์และนำภูมิสารสนเทศมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวัน	

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
๑๒	ส ๕.๑ ม.๔-๖/๓ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	ส ๕.๒ ม.๔-๖/๔ วิเคราะห์แนวทางและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
	ส ๕.๒ ม.๔-๖/๒ วิเคราะห์สถานการณ์ สาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก	
	ส ๕.๒ ม.๔-๖/๓ ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหากฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องและการประสานความร่วมมือ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ	

รวม ๖๑ ตัวชี้วัด ๔๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๙ ตัวชี้วัดปลายทาง

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓)

รายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	เวลาเรียน/ภาคเรียน	ระดับชั้น ภาคเรียน
ส๒๑๑๐๑ SO๒๑๑๐๑	สังคมศึกษา ๑ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๑ ภาค ๑
ส๒๑๑๐๓ SO๒๑๑๐๓	สังคมศึกษา ๒ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๑ ภาค ๒
ส๒๒๑๐๑ SO๒๒๑๐๑	สังคมศึกษา ๓ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๒ ภาค ๑
ส๒๒๑๐๓ SO๒๒๑๐๓	สังคมศึกษา ๔ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๒ ภาค ๒
ส๒๓๑๐๑ SO๒๓๑๐๑	สังคมศึกษา ๕ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๓ ภาค ๑
ส๒๓๑๐๓ SO๒๓๑๐๓	สังคมศึกษา ๖ Social studies	๑.๕	๖๐ ชั่วโมง (๓ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๓ ภาค ๒
ส๒๑๑๐๒ SO๒๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๑ ภาค ๑
ส๒๑๑๐๔ SO๒๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๒ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๑ ภาค ๒
ส๒๒๑๐๒ SO๒๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๒ ภาค ๑
ส๒๒๑๐๔ SO๒๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๔ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๒ ภาค ๒
ส๒๓๑๐๒ SO๒๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๓ ภาค ๑
ส๒๓๑๐๔ SO๒๓๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๖ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๓ ภาค ๒

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖)

รายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	เวลาเรียน/ภาคเรียน	ระดับชั้น ภาคเรียน
ส๓๑๑๐๑ SO๓๑๑๐๑	สังคมศึกษา ๑ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๔ ภาค ๑
ส๓๑๑๐๓ SO๓๑๑๐๓	สังคมศึกษา ๒ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๔ ภาค ๒
ส๓๒๑๐๑ SO๓๒๑๐๑	สังคมศึกษา ๓ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๕ ภาค ๑
ส๓๒๑๐๓ SO๓๒๑๐๓	สังคมศึกษา ๔ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๕ ภาค ๒
ส๓๓๑๐๑ SO๓๓๑๐๑	สังคมศึกษา ๕ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๖ ภาค ๑
ส๓๓๑๐๒ SO๓๓๑๐๒	สังคมศึกษา ๖ Social studies	๑.๐	๔๐ ชั่วโมง (๒ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๖ ภาค ๒
ส๓๑๑๐๒ SO๓๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๔ ภาค ๑
ส๓๑๑๐๔ SO๓๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๒ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๔ ภาค ๒
ส๓๒๑๐๒ SO๓๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๕ ภาค ๑
ส๓๒๑๐๔ SO๓๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๔ History	๐.๕	๒๐ ชั่วโมง (๑ ชั่วโมง/สัปดาห์)	ม.๕ ภาค ๒

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ อธิบาย วิเคราะห์ อภิปราย ปฏิบัติ เกี่ยวกับการสังคายนาศาสนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก พระรัตนตรัย อริยสัจ ๔ พุทธศาสนสุภาษิต โยนิโสมนสิการ สวตมน์แปล และแผ่เมตตา หลักธรรม ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพจน์ปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ มีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์ การบำเพ็ญประโยชน์ และการบำรุงรักษาวัด วิถีชีวิตของพระภิกษุ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ คำอาราธนา ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมาย การคุ้มครองสิทธิของบุคคล บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน วิธีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุล อำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่

โดยการสวดมนต์ การแผ่เมตตา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญา การบำเพ็ญประโยชน์ รวมทั้งความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหา

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการประพฤติตนตามแบบอย่างที่ถูกต้องตามหลักศาสนาและการดำเนินชีวิตตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เคารพในสิทธิเสรีภาพและยอมรับความคิดเห็นของตนเองและผู้อื่น

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง	ตัวชีวิตปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๖, ม.๑/๗, ม.๑/๙, ม.๑/๑๑	ส ๑.๑ ม.๑/๕, ม.๑/๘, ม.๑/๑๐
ส ๑.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๕	ส ๑.๒ ม.๑/๓, ม.๑/๔
ส ๒.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒	ส ๒.๑ ม.๑/๓, ม.๑/๔
ส ๒.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒	ส ๒.๒ ม.๑/๓
๑๕ ตัวชีวิต	๘ ตัวชีวิต
รวมทั้งหมด ๒๓ ตัวชีวิต	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา สำนวน สืบค้น ระบุม อธิบาย ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ วิเคราะห์ อภิปรายผล เกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ค่านิยม พฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมความเป็นมา หลักการ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย บทบาทหน้าที่ความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภท และธนาคารกลาง การพึ่งพาอาศัยกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลพิภพภูมิศาสตร์ เส้นแบ่งเวลาเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ทำเลที่ตั้ง ปัจจัยทางกายภาพมีผลต่อทำเลที่ตั้ง ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แนวทางการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถในการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๑/๑	ส ๓.๑ ม.๑/๒, ม.๑/๓
ส ๓.๒ ม.๑/๒, ม.๑/๓	ส ๓.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๔
ส ๕.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓	-
ส ๕.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๓	ส ๕.๒ ม.๑/๒, ม.๑/๔
๘ ตัวชี้วัด	๖ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิชิต วิเคราะห์ อภิปราย การเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับ การพัฒนาชุมชน และการจัดระเบียบสังคม พุทธประวัติ หรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ นางชุชุตตรา และพระเจ้าพิมพิสาร ชาตก มิตตวันทุกชาตก ราชาวาทชาตก เรื่องเล่าและศาสนิกชน ตัวอย่าง พระมหากษัตริย์ราชินีไทย และสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส โครงสร้างและสาระโดยสังเขป ของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ ธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบบริบท ๔ หรือหลักธรรม ของศาสนาที่ตนนับถือ วิชิตแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิชิตแบบอุปมาอุปไมยคุณธรรม และวิชิตแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือเพื่การดำรงตนอย่างเหมาะสม ในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลัก ศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตน ได้ถูกต้อง คำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้องความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนว ปฏิบัติของศาสนาอื่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ การปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย กระบวนการในการตรา กฎหมาย ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

โดยใช้การประพจน์ การปฏิบัติตน การสวดมนต์ การแผ่เมตตา การบริหารจิต การเจริญปัญญา และการ นำไปพัฒนาการแก้ปัญหา

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสนา เกิดความศรัทธา สำนึกในความเป็นไทย ปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมและมีมรรยาท เห็นคุณค่าของการบริหารจิต ตระหนักถึงความถูกต้องของศาสนพิธี เกิดการยอมรับและความ เข้าใจซึ่งกันและกัน ทำประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะ พลเมืองดีของสังคมและประเทศ

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕, ม.๒/๖, ม.๒/๗, ม.๒/๘, ม.๒/๑๐	ส ๑.๑ ม.๒/๘, ม.๒/๑๑
ส ๑.๒ ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔	ส ๑.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๕
ส ๒.๑ ม.๒/๒, ม.๒/๓	ส ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๔
ส ๒.๒ ม.๒/๑	ส ๒.๒ ม.๒/๒
๑๕ ตัวชี้วัด	๗ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๒๒ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส22103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ อธิบายยกตัวอย่างวิเคราะห์เสนอแนวทางอภิปรายความหมายและความสำคัญ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ การพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ การพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า ลักษณะทางกายภาพ การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา อย่างยั่งยืน

โดยใช้การสังเกต การสำรวจ การสืบค้น การฝึกปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการแก้ปัญหา

เพื่อให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะทางกายภาพที่มีต่อระบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีวิจาร์ณญาณในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวิถีชีวิต เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๔	ส ๓.๑ ม.๒/๓
ส ๓.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓	ส ๓.๒ ม.๒/๔
ส ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓	-
ส ๕.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๓	ส ๕.๒ ม.๒/๒, ม.๒/๔
๑๑ ตัวชี้วัด	๔ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๑๕ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส23101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์ เลือกรับ นำเสนอแนวทางอภิปรายเกี่ยวกับการนับถือพระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และศึกษาถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาสำคัญของโลก และช่วยสร้างสรรค์ อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก วิเคราะห์ความแตกต่าง และยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนของแต่ละศาสนา ศึกษาและวิเคราะห์ ประวัติความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติและชาดก ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ จากวัดในท้องถิ่น และชาวพุทธตัวอย่างในท้องถิ่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา สังฆคณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสนสุภาษิต คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และเรื่องน่ารู้ การบริหารจัดการ การเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง หน้าทีชาวพุทธ และศาสนพิธี มารยาทชาวพุทธ การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ และการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ การแก้ปัญหา และพัฒนาชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ความแตกต่างของการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญากับคดีแพ่ง ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม คัมครอง ปกป้องตนเองและผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน ศึกษากระบวนการปกครองแบบต่าง ๆ ของไทย ที่ใช้ในยุคปัจจุบันกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาในท้องถิ่น วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งด้านต่าง ๆ ในประเทศ สามารถเสนอแนวคิดในการลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

โดยการสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญา ประพฤติตนมีส่วนร่วมการเผยแผ่ความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

เพื่อให้เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ยอมรับความคิดเห็น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม ธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมไทยและโลก

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖, ม.๓/๘, ม.๓/๙	ส ๑.๑ ม.๓/๓, ม.๓/๗, ม.๓/๑๐
ส ๑.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖	ส ๑.๒ ม.๓/๓, ม.๓/๗
ส ๒.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔	ส ๒.๑ ๓/๕
ส ๒.๒ ม.๓/๒, ม.๓/๓	ส ๒.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๔
๑๘ ตัวชี้วัด	๘ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๒๖ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส23103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย ระบุ สำนวน สืบค้น วิเคราะห์ มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น อภิปราย ระบบกลไกราคา และบทบาทของรัฐที่มีต่อการแทรกแซงราคาในระบบเศรษฐกิจ เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจโดยใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาท้องถิ่น ศึกษา วิเคราะห์ความสำคัญ ผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด การแก้ปัญหาการว่างงาน สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ สาเหตุและผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ศึกษาทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยทางกายภาพปัจจัยทางสังคม และปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ พร้อมทั้งแนวคิดอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ และผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสื่อสาร กระบวนการสืบค้น กระบวนการฝึกปฏิบัติ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการใช้เทคโนโลยี และการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

เพื่อให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ใฝ่เรียนรู้ ยอมรับความคิดเห็น และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ ตระหนักถึงความจำเป็นของการร่วมมือกันในทางเศรษฐกิจในสังคมโลก เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ ตลอดจนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๓	ส ๓.๑ ม.๓/๒
ส ๓.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖	ส ๓.๒ ม.๓/๒, ม.๓/๓
ส ๕.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒	-
ส ๕.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๓, ม.๓/๕	ส ๕.๒ ม.๓/๒, ม.๓/๔
๑๐ ตัวชี้วัด	๖ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 1

รหัสวิชา ส21102

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ อธิบาย เปรียบเทียบ วิเคราะห์ เกี่ยวกับความสำคัญของเวลาศักราชตามระบบต่าง ๆ วิธีการทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถในการแก้ปัญหา

เพื่อให้เห็นความสำคัญของเวลาและยุคสมัย ตระหนักในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒	ส ๔.๑ ม.๑/๓
ส ๔.๒ ม.๑/๒	ส ๔.๒ ม.๑/๑
๓ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 2

รหัสวิชา ส21104

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทย พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย และสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการคิด

เพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งมั่นในการทำงาน และนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๓ ม.๑/๓	ส ๔.๓ ม.๑/๑, ม.๑/๒
๑ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส22102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ อธิบาย ตีความ วิเคราะห์ ประเมิน เกี่ยวกับวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของภูมิภาคเอเชีย และความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการคิด

เพื่อให้เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการของมนุษยชาติ มุ่งมั่นในการทำงาน และนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒	ส ๔.๑ ม.๒/๓
ส ๔.๒ ม.๒/๒	ส ๔.๒ ม.๒/๑
๓ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส22104

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ วิเคราะห์ เกี่ยวกับ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในด้านต่าง ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา อิทธิพลของภูมิปัญญาต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการคิด

เพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งมั่นในการทำงาน และนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๓ ม.๒/๓	ส ๔.๓ ม.๒/๑, ม.๒/๒
๑ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส23102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ และการขจัดปัญหาความขัดแย้ง

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด และความสามารถแก้ปัญหา

เพื่อให้เห็นความสำคัญของเวลาและยุคสมัย ตระหนักในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๓/๑	ส ๔.๑ ม.๓/๒
-	ส ๔.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒
๑ ตัวชี้วัด	๓ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส23104

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาการของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรือง ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย อิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และบทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ความสามารถในการคิด และความสามารถในการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทยยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น มุ่งมั่นในการทำงาน และนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๓ ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔	ส ๔.๓ ม.๓/๑
๓ ตัวชี้วัด	๑ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส31101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา เลือก วิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย เกี่ยวกับลักษณะสังคม คติความเชื่อในดินแดนชมพูทวีป ก่อนพุทธกาล หรือสังคมสมัยของศาสนาที่ตนนับถือ พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุด ในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอน การเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ พุทธประวัติ ด้านการบริหารและการดำรงรักษาศาสนา ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ การฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์ และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ พระพุทธศาสนากับปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพ หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิต จากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และการเผยแผ่ผลของการทำความดี ความชั่ว สถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และตัดสินใจ หลักธรรม จริยธรรม และ บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

โดยใช้การปฏิบัติตนตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นชาติอย่างสมานฉันท์ ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสารถในการทักษะชีวิต

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ เชื่อมันต่อผลของการทำความดี ความชั่ว มีเหตุผลที่ถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรมและอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง	ตัวชีวิตปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓, ม.๔-๖/๔, ม.๔-๖/๕, ม.๔-๖/๖, ม.๔-๖/๗, ม.๔-๖/๘, ม.๔-๖/๙, ม.๔-๖/๑๐, ม.๔-๖/๑๑, ม.๔-๖/๑๒, ม.๔-๖/๑๔, ม.๔-๖/๑๕	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๓, ม.๔-๖/๑๖
ส ๑.๒ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒	-
๑๖ ตัวชีวิต	๒ ตัวชีวิต
รวมทั้งหมด ๑๘ ตัวชีวิต	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส31103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การปฏิบัติตน และมีส่วนร่วมสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองของประเทศชาติ และสังคมโลก สถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนาการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย

โดยใช้การสืบค้นข้อมูล ปฏิบัติตน มีส่วนสนับสนุน ความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เคารพรัฐธรรมนูญและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข รวมทั้งธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๒.๑ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๔	ส ๒.๑ ม.๔-๖/๓, ม.๔-๖/๕
ส ๒.๒ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๓, ม.๔-๖/๔
๔ ตัวชี้วัด	๔ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส32101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย เสนอแนวทางแก้ไข วิเคราะห์ อภิปราย เกี่ยวกับการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ รวมถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชน บทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลัง ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ที่ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม รวมทั้งความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหา

เพื่อให้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ รวมทั้งเห็นความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓	ส ๓.๑ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๔
ส ๓.๒ ม.๔-๖/๓	ส ๓.๒ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒
๓ ตัวชี้วัด	๔ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๗ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส32103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ วิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่ในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ในการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่าง ๆ มาตรการป้องกันแก้ไขปฏิกิริยาปฏิกิริยาหมานนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์การที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ แนวทางและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยใช้แผนที่ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ใช้สารสนเทศ และใช้กระบวนการทางภูมิศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เพื่อให้เห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๕.๑ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓	-
ส ๕.๒ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓	ส ๕.๒ ม.๔-๖/๑, ม.๔-๖/๔
๕ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๗ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส33101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา อธิบาย วิเคราะห์ ชักชวน ส่งเสริม สนับสนุน สัมมนา และเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรม ประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันของการพัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาอื่น ๆ สวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แนวทางในการร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคม การปฏิบัติตนถูกต้อง พิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การเป็นพุทธมามกะ การเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรม คติธรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญ ในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในวันสำคัญ และเทศกาลที่สำคัญในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น การธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเทศชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคมโลก ความสำคัญ และความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

โดยความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสนา เกิดความศรัทธา สำนึกในความเป็นไทย ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าของการบริหารจิต ตระหนักถึงความถูกต้องของศาสนพิธี เกิดการยอมรับความเข้าใจซึ่งกันและกัน การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เพื่อขจัดความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

รหัสตัวชีวิต

ตัวชีวิตระหว่างทาง	ตัวชีวิตปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๔-๖/๑๗, ม.๔-๖/๑๘, ม.๔-๖/๑๙, ม.๔-๖/๒๐, ม.๔-๖/๒๒	ส ๑.๑ ม.๔-๖/๒๑
ส ๑.๒ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓, ม.๔-๖/๔	ส ๑.๒ ม.๔-๖/๕
ส ๒.๑ ม.๔-๖/๑	-
-	ส ๒.๒ ม.๔-๖/๓
๙ ตัวชีวิต	๓ ตัวชีวิต
รวมทั้งหมด ๑๒ ตัวชีวิต	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา สังคมศึกษา 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส33102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษา ระบุ อธิบาย วิเคราะห์ เกี่ยวกับความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ บทบาทของรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลัง ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ผลดีของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ สถานการณ์สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย และภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก มาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหา กฎหมาย นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

โดยใช้ความสามารถในการคิด และความสามารถในการสื่อสาร

เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ มีจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๔-๖/๒	-
ส ๓.๒ ม.๔-๖/๓	ส ๓.๒ ม.๔-๖/๑
ส ๕.๒ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๓	-
๔ ตัวชี้วัด	๑ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส31102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ วิธีการทางประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ทำงานได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีความภาคภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๔-๖/๑	ส ๔.๑ ม.๔-๖/๒
ส ๔.๓ ม.๔-๖/๒	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๑
๒ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส31104

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วางแผน กำหนดแนวทาง วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทยซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย แนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย

โดยใช้การมีส่วนร่วม ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต

เพื่อให้เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๓ ม.๔-๖/๓, ม.๔-๖/๔	ส ๔.๓ ม.๔-๖/๕
๒ ตัวชี้วัด	๑ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส32102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ สร้างองค์ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ วิธีการทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ รวมทั้งให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๔-๖/๑	ส ๔.๑ ม.๔-๖/๒
ส ๔.๒ ม.๔-๖/๑	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๒
๒ ตัวชี้วัด	๒ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด	

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ประวัติศาสตร์ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส32104

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

รหัสตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
-	ส ๔.๑ ม.๔-๖/๒
ส ๔.๒ ม.๔-๖/๓	ส ๔.๒ ม.๔-๖/๒, ม.๔-๖/๔
๑ ตัวชี้วัด	๓ ตัวชี้วัด
รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด	

การประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายภาคเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้ความสำคัญของคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนปลายภาคเรียน โดยกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายภาคเรียน ดังนี้ ๗๐ : ๓๐

๒. การตัดสินผลการเรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนกีฬาส่งจังหวัดชลบุรี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗ กำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

- ๑) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา
- ๒) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด
- ๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินตัวชี้วัดปลายทางผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

๓. การให้ระดับผลการเรียน

การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับ

การตัดสินผลการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ระบบผ่านและไม่ผ่าน โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผ่านแต่ละรายวิชาที่ร้อยละ ๕๐ จากนั้นจึงให้ระดับผลการเรียนที่ผ่าน โดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับ ซึ่งมีแนวการให้ระดับผลการเรียน และความหมายของแต่ละระดับดังแสดงในตารางดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
๔	ดีเยี่ยม	๘๐-๑๐๐
๓.๕	ดีมาก	๗๕-๗๙
๓	ดี	๗๐-๗๔
๒.๕	ค่อนข้างดี	๖๕-๖๙
๒	ปานกลาง	๖๐-๖๔
๑.๕	พอใช้	๕๕-๕๙
๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐-๕๔
๐	ต่ำกว่าเกณฑ์	๐-๔๙

ในกรณีที่ไม่สามารถให้ระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับได้ ให้ใช้ตัวอักษรระบุเงื่อนไขของผลการเรียน ดังนี้

“มส” หมายถึง ผู้เรียนไม่มีสิทธิเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในแต่ละรายวิชา และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน

“ร” หมายถึง รอการตัดสินและยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่มีข้อมูลผลการเรียนรายวิชานั้นครบถ้วน ได้แก่ ไม่ได้วัดผลระหว่างภาคเรียน/ปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่มอบหมายให้ทำ ซึ่งงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินผลการเรียน หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้

๔. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

๑) การสรุปประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

ในการสรุปผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น ๔ ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	ความหมาย
ดีเยี่ยม	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ
ดี	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ผ่าน	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ
ไม่ผ่าน	ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

๒) ขอบเขตการประเมิน และตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ขอบเขตการประเมิน

การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ข้อคิด ความรู้เกี่ยวกับสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้อ่านนำไปคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ สรุปแนวคิด คุณค่าที่ได้ นำไปประยุกต์ใช้ด้วยวิจารณญาณ และถ่ายทอดเป็นข้อเขียนเชิงสร้างสรรค์หรือรายงานด้วยภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน บทความ สุนทรพจน์ คำแนะนำ คำเตือน แผนภูมิ ตาราง แผนที่

ตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน

(๑) สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถสร้างความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่าน

(๒) สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุน ได้แย้ง

(๓) สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่องี่อ่าน

(๔) สามารถสรุปคุณค่า แนวคิด แง่คิดที่ได้จากการอ่าน

(๕) สามารถสรุป อภิปราย ขยายความ แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น

๓) ขอบเขตการประเมิน และตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

ขอบเขตการประเมิน

การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งความงดงามทางภาษาที่เอื้อให้อ่านวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง หรือสนับสนุน ทำนาย คาดการณ์ ตลอดจนประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และถ่ายทอดเป็นข้อเขียนเชิงสร้างสรรค์ รายงาน บทความทางวิชาการอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เช่น อ่านบทความวิชาการ วรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ

ตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน

(๑) สามารถอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

(๒) สามารถจับประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์จากการอ่านสื่อที่มีความซับซ้อน

(๓) สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน และสามารถวิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ

(๔) สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านอย่างหลากหลาย

(๕) สามารถเขียนแสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุนอย่างเพียงพอ และสมเหตุสมผล

๕. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนา ผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมเพื่อนำมาประเมินและตัดสิน

ในการสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทุกคุณลักษณะ กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็น ๔ ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	ความหมาย
ดีเยี่ยม	ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัยและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน ๕-๙ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี
ดี	ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคม โดยพิจารณาจาก ๑. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน ๑-๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ ๒. ได้ผลการประเมินระดับดีทั้ง ๙ คุณลักษณะ หรือ ๓. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และมีบางคุณลักษณะได้ผลการประเมินระดับผ่าน
ผ่าน	ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก ๑. ได้ผลการประเมินระดับผ่านทั้ง ๙ คุณลักษณะ หรือ ๒. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน ๑-๔ คุณลักษณะ และคุณลักษณะที่เหลือได้ผลการประเมินระดับผ่าน
ไม่ผ่าน	ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ ๑ คุณลักษณะ

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของสัดส่วนการให้คะแนนระหว่างเรียนกับคะแนนปลายภาค เพราะในตัวชี้วัดชั้นปีระบุคุณลักษณะที่ต้องการอยู่แล้ว สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการนี้ เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ตัดสินและรายงานแยกเฉพาะแต่พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ และในกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนนั้น ครูสามารถประเมินด้วยการสังเกตแล้วบันทึกไว้และรายงานผลเฉพาะไม่รวมอยู่ในการตัดสินรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนหลักฐาน/ร่องรอยการแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถเป็นแหล่งที่มาเดียวกันกับการประเมินในรายวิชาแต่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของคะแนนในรายวิชา

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

๑. นายยุทธพร วงศ์วิชิต	ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี
๒. รศ. ดร.ชันธิชัย อธิเกียรติ	อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๓. ผศ. ดร.ฉัตรกมล สิงห์น้อย	อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
๔. ผศ.อาจารย์ สัมภาวะผล	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๕. จ.ต.หญิง ดร.ศรีรัตน์ ศรีเสวตร์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิชาการโรงเรียนกีฬา
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
๖. นางพิมพ์วี วงษ์ภัทรกร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี
๗. นางวิไลดา ชยธนมงคล	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหาร
๘. นางสาวฉันทกานต์ คงศรี	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียน
๙. นายอดิสรณ์ จ้อยศรีเกตุ	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ
๑๐. นายกุลเดชา หมั่นหาวงค์	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนากีฬา

คณะทำงาน

๑. นายอดิสรณ์ จ้อยศรีเกตุ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. นางสาววิศรา สองศรี	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๓. นางสาวพรพิมล ศรีบุญมา	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๔. นายสุรศักดิ์ สร้อยจิตร	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๕. นายอธิบดี ศรีเขียวพงษ์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางสาวรารวรรณ สรายหอม	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. นางสาวชุติมา มุ่ย	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. นางสาวลิลิตา สรายหอม	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔๒. นางสาวหนึ่งฤทัย ไชยรัตน์

๔๓. นายอาทิตย์ ครอบสถาน

๔๔. นางสาวเจนจิรา อินปา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คณะบรรณาธิการ

๑. ดร.วนิชา ศรีตะปัญญะ

๒. นายอธิบดี ศรีเขียวพงษ์

๓. นางสาวอรรัญญา วงละคร

๔. นางสาวพรพิมล ศรีบุญมา

๕. นายสุรศักดิ์ สร้อยจิตร

๖. นางสาวพัฒนชีตา พอกกล้า

๗. นางกรรณิกา พลสันต์

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

ครูผู้ช่วย

หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยงานหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยงานหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยงานหลักสูตรและการสอน

คำสั่งโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี

ที่ ๕๗ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗

ด้วยงานหลักสูตรและการสอน ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้จัดดำเนินกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระหว่างวันที่ ๘ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง และจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงขอแต่งตั้งบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑.๑ นายยุทธพร	วงศ์วิชิต	ประธานกรรมการ
๑.๒ นางวิไลดา	ชยธนมงคล	กรรมการ
๑.๓ นางสาวธัญญานันต์	คงศรี	กรรมการ
๑.๔ นายกุลเดชา	หมื่นหาวงค์	กรรมการ
๑.๕ นายอดิสรณ์	จ้อยศรีเกตุ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้ความปรึกษา แนะนำดูแลการดำเนินงานและอำนวยการแก่คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ

๒. คณะกรรมการดำเนินการ

๒.๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
๑) นายอดิสรณ์	จ้อยศรีเกตุ	ประธานกรรมการ
๒) นางสาววิศรา	สองศรี	กรรมการและเลขานุการ
๒.๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์		
๑) นางสาวพรพิมล	ศรีบุญมา	ประธานกรรมการ
๒) นายสุรศักดิ์	สร้อยจิตร	กรรมการและเลขานุการ
๒.๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
๑) นายอติบดี	ศรีเขียวพงษ์	ประธานกรรมการ
๒) นางสาวราวรรณ	สรายหอม	กรรมการ
๓) นางสาวชุติมา	ม่วย	กรรมการ
๔) นางสาวลิรดา	สรายหอม	กรรมการ
๕) นางสาวจิราวรรณ	อ่อนตะคุ	กรรมการและเลขานุการ
๒.๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ		
๑) นางสาวพัฒนจิตา	พอกกล้า	ประธานกรรมการ
๒) นายพงศกร	ทองประสงค์	กรรมการและเลขานุการ

/๒.๕ กลุ่มสาระ...

- ๒ -

๒.๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๑) นางสาวอริญญา	วงละคร	ประธานกรรมการ
๒) นางกรรณิกา	พลสันต์	กรรมการและเลขานุการ

๒.๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

๑) นางสาวธัญกานต์	คงศรี	ประธานกรรมการ
๒) นางวิไลดา	ชยธนมงคล	กรรมการและเลขานุการ

๒.๗ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

๑) นางสาวลิตดา	สรายหอม	ประธานกรรมการ
๒) นายสุรศักดิ์	สร้อยจิตร	กรรมการและเลขานุการ

๒.๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

๑) นางสาวนิชา	ศรีตะปัญญะ	ประธานกรรมการ
๒) นายกุลเดชา	หมื่นหวงค์	กรรมการ
๓) นายวีระชัย	แสงสว่าง	กรรมการ
๔) นายทวีศักดิ์	ปันคำมูล	กรรมการ
๕) นายปณณเมธ	ทองประสงค์	กรรมการ
๖) ว่าที่ร้อยตรีอริญญา	บัวทองใส	กรรมการ
๗) นายสุริยา	ดุษฎยาวัตร	กรรมการ
๘) นายอิทธิพัทธ์	ศรบุญทอง	กรรมการ
๙) นางสาวสิริวรรณ	วงศ์สวัสดิ์	กรรมการ
๑๐) นางสาวเจนจิรา	อินปา	กรรมการ
๑๑) นางสาวกฤติกา	จันทร์สุวรรณ	กรรมการ
๑๒) นางสาวปานทิพย์	ราวีวัตร	กรรมการ
๑๓) นางสาวช่อทิพย์	อินทร์โพธิสม	กรรมการ
๑๔) นายธนชัย	เดชบุรัมย์	กรรมการ
๑๕) นายรัฐพงศ์	เปื้อชาญ	กรรมการ
๑๖) นางสาวดวงกมล	วิลัยมาตร	กรรมการ
๑๗) นางสาวกุสุมาวดี	ชัยชาญ	กรรมการ
๑๘) นางสาวเกศสินีย์	โปรัมย์	กรรมการ
๑๙) นางสาวหนึ่งฤทัย	ไชยรัตน์	กรรมการ
๒๐) นายอาทิตย์	ควรสถาน	กรรมการ
๒๑) นายวินัย	วิเชียรดี	กรรมการ
๒๒) นางสาวประทุม	รุ่งโรจน์	กรรมการ
๒๓) นายไพศาล	หรรษาวงค์	กรรมการ
๒๔) นายเกียรติศักดิ์	ชาติกุล	กรรมการ
๒๕) นางสาวศิริพร	คำเจริญ	กรรมการ
๒๖) นางสาวอลิษา	รุ่งโรจน์	กรรมการ
๒๗) นายไพฑูรย์	หงษ์วิไล	กรรมการและเลขานุการ

- ๓ -

๒.๙ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑) นางกรรณิกา	พลสันต์	ประธานกรรมการ
๒) นางสาวชุติมา	ม่วย	กรรมการ
๓) นางสาววนิษา	ศรีตะปัญญะ	กรรมการ
๔) นางสาวพรพิมล	ศรีบุญมา	กรรมการ
๕) นายพงศกร	ทองประสงค์	กรรมการ
๖) นางสาวชนิตาภา	ศิริประเสริฐ	กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่ ๑. รวบรวมข้อมูลการปรับปรุงหลักสูตร รายวิชา คำอธิบายรายวิชา จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ จากการปรับปรุงในหลังครั้งนี้ จัดทำรูปเล่ม นำเสนอคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาอนุมัติ และประกาศใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ตรวจสอบ ทบทวน ประเมิน มาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาแล้วใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนการพัฒนาปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป
๒. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ สารแกนกลางของ กระบวนการศึกษาธิการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
๓. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน
๔. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งใน กลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
๕. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม
๖. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
๗. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

ให้คณะกรรมการที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรับผิดชอบและเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลดีแก่ทางราชการต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปจนเสร็จสิ้นกิจกรรม

สั่ง ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายยุทธพร วงศ์วิชิต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี